नेष्टुः पांसुपिंडः त्रिभिरेववृत्तिः जीवनंयस्यांसाब्राम्हीसंपत् तस्यांत्रिवृत्यां याजनाध्यापनप्रतिग्रहैरेवजीवतिसमहान् एतेनकुलीनत्वंवैद्यत्वंचसंगृहीतं ॥११॥ ह्रीमत्त्वऋजुत्वेशीलपदेनसंगृण्हाति सर्वेचेति ॥१२॥ आनृशंस्यंकर्मकृत्त्वंचसंगृण्हाति अधीयानइति सत्यंयज्ञादिकमव्यभिचरितफलंकर्मनचरतेनकरोति ॥१३॥ अश्वमेधेतिसत्यसंग्रहः एतेषांगुणानामेकतमस्याप्यभावेपात्रत्वंनभवतीतिचतुर्णामपिमतं नतुचत्वारिपृथङ्मतानि उपक्रमेतेजसांमतमित्येकवचनादंतेचविसंवादादर्शनादितिभावः॥१४॥ १५॥ व्रतिनःब्रम्हचारिणः कथंतत्सुकृतमितितदीयव्रतनाशात्स्वयंश्राद्धंदुष्यतिनवेतिप्रश्नः ॥१६॥ आदिष्टंद्वादशवर्षाणिब्रम्हचर्यंचरेतिगुर्वादेशस्तद्वंतः भोक्तुरेवव्रतंलुप्यते नतुदाताप्रत्यवैति अपितु कर्मनिष्ठास्तपोनिष्ठाःपंचाग्निब्रम्हचारिणः पितृमातृपराश्चैवब्राम्हणाःश्राद्धसंपदइति व्रतस्थम

पृथिव्युवाच यथामहार्णवेक्षिप्तःक्षिप्रंनेष्टुर्विनश्यति॥ तथादुश्चरितंसर्वंत्रिवृत्यांचनिमज्जति॥११॥ काश्यपउवाच सर्वेचवेदाःसहषड्भिरंगैःसाख्यं पुराणंचकुलेचजन्म॥ नैतानिसर्वाणिगतिर्भवंतिशीलव्यपेतस्यनृपद्विजस्य॥१२॥ अग्निरुवाच अधीयानःपंडितंमन्यमानोयोविद्ययाहंतियशः परेषां॥ प्रभ्रश्यतेसौचरतेनसत्यंलोकास्तस्यह्यंतवंतोभवंति॥१३॥ मार्कंडेयउवाच अश्वमेधसहस्रंचसत्यंचतुलयाधृतं॥ नाभिजानामियद्यस्य सत्यस्यार्धमवाप्नुयात्॥१४॥ भीष्मउवाच इत्युक्त्वातेजग्मुराशुचत्वारोमिततेजसः॥ पृथिवीकाश्यपोग्निश्चप्रकृष्टायुश्चभार्गवः॥१५॥ युधिष्ठिरउवाच यदितेब्राम्हणालोकेव्रतिनोभुंजतेहविः॥ दत्तंब्राम्हणकामायकथंतत्सुकृतंभवेत्॥१६॥ भीष्मउवाच आदिष्टिनोयेराजेंद्रब्राम्हणावेदपारगाः॥ भुंजतेब्रम्हकामायव्रतलुप्ताभवंतिते॥१७॥ युधिष्ठिरउवाच अनेकांतंबहुद्वारंधर्ममाहुर्मनीषिणः॥ किंनिमित्तंभवेदत्रतन्मेब्रूहिपितामह॥१८॥ भीष्मउवाच अहिंसासत्यमक्रोधआनृशंस्यंदमस्तथा॥ आर्जवंचैवराजेंद्रनिश्चितंधर्मलक्षणं॥१९॥ येतुधर्मंप्रशंसंतंश्चरंतिपृथिवीमिमां॥ अनाचरंतस्तद्धर्मंसंकरेभिरताःप्रभो॥२०॥ तेभ्योहिरण्यंरत्नंवागामश्वंवाददातियः॥ दशवर्षाणिविष्ठांसभुंक्तेनिरयमास्थितः॥२१॥

पि दौहित्रंश्राद्धेयत्नेनभोजयेदितिचस्मरणात्पुण्यभागेवभवतीतिभावः एतेनश्राद्धादन्यत्रलोभादिप्रदर्शनेनपरव्रतंनाशयतोदानेपिकिंचिद्वैगुण्यंजायतइतिगम्यते अतएव मनसापात्रमुद्दिश्यजलमध्येजलंक्षिपेत् दातातत्फलमाप्नोतिप्रतिग्राहीनदोषभागितिपात्रादरार्थंकल्पांतरंस्मर्यते अन्यथैतन्नस्मर्येतनाप्येवंयुधिष्ठिरेणाशंक्येतेतिदिक्॥१७॥ अंतोनिष्ठा अनेकांतंअनेकफलाकारमित्यर्थः पात्रगुणानामनंतत्वात्केगुणानियमेनपात्रतायानिमित्तंतानेवसंक्षेपेणब्रूहीतिप्रश्नार्थः॥१८॥ उत्तरमाहत्रिभिः अहिंसेति ॥१९॥ २०॥२१॥

Digitized by Google